

דם הנדה פרק שביעי נדה

(א) יצאת קה"ק, (ב) נעילת יע"ן; (ג) מניחה יל. נפי' כחוס' מיר נב. ד"ה מ"ש; (ד) טהרות פ"ט מ"ט לעיל (ה) נ"ז ס"ח: חולין פ"ג, (ו) נ"ז ס"ט; (ז) לעיל ג. (ח) גי' רש"י: שיהא יסיל להיות לה, (ט) ונחגיגה יל. ד"ה הא מילי דמתי שמעין מניה עד מילי דמתי קרתי כתיב; (י) נעיל מג"א.

תורה אור השלם

1. דברו אל בני ישראל ואמרתם אליהם איש איש כי יתקף זב מבשרו וזב טמא הוא: ויקרא טו ב
2. אלה השמים לכם בכל השרץ כל הנגע בהם במקום ויקרא עד הקרב: ויקרא י"א
3. וזאת תקנה טמאתו בזוהר רב בשרו את זבוב או הקחמים בשרו מזוהב טמאתו הוא: ויקרא טו ג
4. וכי יקח חוב בשהור וכבש בגדיו ויחזן במים וטמא עד הקרב: ויקרא טו ה
5. וכי ימות חן בהקבה אשר היא לכם בשהור הנגע בבגדו וטמא עד הקרב: ויקרא י"א לט

גליון הש"ס

רש"י ד"ה טומאת קרב בו טמאם במגע ע"י פ"ב מ"ב דלהלכה וכתב: ע"כ ש. ועי' כהנ"ג פ"ד מ"ה דטהרות י"ע:

לעזי רש"י

פרו"ט, קרפדה.
בו"ט, קרפדה.

ממקום טומאה. ממקום שזבזב יוצא שהוא טמא נשכזו: **דס היוצא מפי אמהו.** של זב גמור יליף ליה לקמן דטמא: **יכול דס היוצא מפי.** של זב יהא נדון כרוק ודס היוצא מפי אמהו יהא נדון כזב: **ואיפוך אלה.** חזת לרבות דס והוא למקום אהבה כחמד ואח"כ יוצא ממקום אהבה

דם היוצא מפי טהור. צפרק מלות חלילה (יצמות דק קה). מוקי צמות דאי לאו הכי טמא משום לחזויה הרוק: **דם היוצא מפי האמה.** ואס תאמר הא כבר ממעטין צריש צנות כותים (לעיל דף לז): **איש מאודס ויש לומר דהיינו דאין**

במקום טמא אינו דין שיהו מטמאין דם היוצא מפי האמה ויכיה שבא ממקום טמא וטהור אף אתה אל תתמה על זה שאע"פ שבא ממקום טומאה יהיה טהור ת"ל וזב טמא וזאת לרבות מימי דגליו לטומאה דם היוצא מפי האמה מגזן דטהור (דתניא יכול יהא דם היוצא מפי ומפי האמה מטמאין ת"ל וזבו מטמא והוא הוא טמא אלא מהור ואיפוך אנה אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי (דומיא דרוק מה רוק שמתעגל ויוצא אף כל שמתעגל ויוצא יצא דם שאין מתעגל ויוצא ויהי חלב שבאשה שמתעגל ויוצא ואמר מר חלב שבאשה מטמא טומאת משקין טומאת משקין אין אבל לא טומאה חמורה אלא אמר ר' יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי דומיא דרוק מה רוק מתעגל ויוצא ונבלע יצא דם שאינו מתעגל ויוצא אינו חלב שבאשה שאע"פ שמתעגל ויוצא אינו חוזר ונבלע ונילף מזוהב מה זבוב שאין מתעגל ויוצא מטמא אף כל אמר רבא מזוהב ליבא למילף שכן גורם טומאה לאחרים: והשרץ: אמר ריש לקיש ששרץ שביש ושלדו קיימת טמא והאגן תנן מטמאין לחין ואין מטמאין יבשין אמר רבי זורא לא קשיא יהא ככולן הא במקצתן (דתניא א"ר יצחק ברבי ביסנא אמר רבי שמעון בן יוחי בהם יכול ככולן ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן תלמוד לומר בהם הא כיצד כאן בלח כאן ביבש אמר רבא הני זבוגי דמחוזא כי שלדן קיימת טמאין ואמר ריש לקיש ששרץ שנשרף ושלדו קיימת טמא מיתבי (דנמצא שרץ שרוף על גבי הזיתים וכן מטמאין המהורא טהורין שכל הטמאות כשעת מציאתן א"ר זורא לא קשיא הא ככולן הא במקצתן דתניא אמר רבי יצחק ברבי ביסנא משום ר"ש בן יוחי בהם יכול ככולן ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן ת"ל בהם הא כיצד כאן בשרוף כאן בשאינו שרוף: מטמאין לחין: זב דכתיב ב'ר בשרו כיחו וניעו ורוקו דכתיב כי ירוק הזב כעין רוק שרץ (במותם אמר רחמנא כעין מיתה שכבת זרע (הראויה להזריע נבלה דכתיב כי ירוק רבי ירמיה תחילתו וסופו כפושרין או דלמא תחילתו אף על פי שאין סופו רש"י אומר צריכין שיהו פושרין מעת לעת: רבי יוסי אומר בשר המת כו': אמר שמואל טהור מלטמא בכזית אבל מטמא טומאת רב תניא נמי הכי רבי יוסי אומר בשר המת שביש ואין יכול לשרות ולחזור כמות שהיה טהור מלטמא בכזית אבל טמא טומאת רב: **מתני'** (השרץ שנמצא במבוי מטמא למפרע עד שיאמר בדקתי את המבוי הזה ולא היה בו שרץ או עד שעת כבוד וכן כותם או עד שעת הכבוד ומטמא בין לח בין יבש ר"ש אומר דיבש מטמא למפרע והלח אינו מטמא אלא עד שיהא יכול לחזור ולהיות לח: **גמ'** איבעיא להו עד שעת נפקא מינה דאמר כביד ולא בדיק או אמרת כו':

כבר נעשה ע"י רש"י דהיינו דם היוצא מפי האמה טמא כמו רוקו ולכן נרץ קרא הכא למעוטי: **וזאת דרבות מימי דגליו לטומאה.** מו"ק דוחסת קדריש כי היכי דדרשינן לעיל כיחו וניעו מו"ק דוכי ירוק אצל זאת בכל דוכתי אתא למעוטי והאי זאת נמי אתא למעוטי דכתיב מנריך נמי מיעוטי זאת וטמא הוא חד למעוטי זעה וליחה סרוחה וחד למעוטי דס היוצא מפי ומפי האמה:

מה רוק שמתעגל ויוצא בו. מכא רביצא דוכי ירוק הזב צטמא וקרתי הוה ממעטין כולהו כיחו וניעו ומי רגלים מניחא הוה כמו דס היוצא מפי האמה ואת ולמה לי מרי קרתי וכי ירוק לכיחו וניעו חזת למי רגלים וי"ל דמוכי ירוק לא הוה דרשינן אלא כיחו וניעו שיוצא דרך הפה או מי האף נמי לרבי יוחנן דמי כמו רוק ומחזת לא הוה מרבינן אלא מי רגלים שיוצאין מפי האמה כמו זב דקרא דוחסת גבי זב כתיב או משום דכאין ממקום טמא מניה קשה דמשמע דהוה מרבינן מלכ האשה מחזת אס היה חוזר ונעלג ואמאי והא אפילו כיחו וניעו לא הוה מרבינן מחזת א"ל לא רביצא דוכי ירוק ורין לומר דאי לא רביצא דוכי ירוק הוה מוקמינן חזת לכיחו וניעו דוקא דהוי כעין רוק אצל השתא דכתיב וכי ירוק אייתר חזת לכל דבר המתעגל ויוצא וחוזר ונעלג: **וינילף מזוהב.** אי זיכה לאו מעין הוה דנעילא היא צפרק צנות כותים (לעיל דף לז): **א"י בהם אי מהם בו.** ואע"ג דמהאי דקא ומהס דרשינן צפ"ק דלמניה (דף י"א), שיעורו כנעדהה התם אסמכתא הוה דשיעוריס הלכה למשה מסיני: **שרץ שנשרף.** ק"ק דלח עריב יבש ושרוף כהני הדדי דממד קרא קדריש להו: **שכבת זרע בראויה להזריע.** ואס תאמר והלא (שכבת זרע שאינו יורה כחן אינו ראויה להזריע ומטמא יש לומר דמיין ראויה להזריע צעינן ואפי' שאינו יורה כחן כיון שהוא לח משום מין שכבת זרע הראוי להזריע: בגומא

יכולין להשרות: בעי רבי ירמיה תחילתו וסופו כפושרין או דלמא תחילתו אף על פי שאין סופו רש"י אומר צריכין שיהו פושרין מעת לעת: רבי יוסי אומר בשר המת כו': אמר שמואל טהור מלטמא בכזית אבל מטמא טומאת רב תניא נמי הכי רבי יוסי אומר בשר המת שביש ואין יכול לשרות ולחזור כמות שהיה טהור מלטמא בכזית אבל טמא טומאת רב: **מתני'** (השרץ שנמצא במבוי מטמא למפרע עד שיאמר בדקתי את המבוי הזה ולא היה בו שרץ או עד שעת כבוד וכן כותם או עד שעת הכבוד ומטמא בין לח בין יבש ר"ש אומר דיבש מטמא למפרע והלח אינו מטמא אלא עד שיהא יכול לחזור ולהיות לח: **גמ'** איבעיא להו עד שעת נפקא מינה דאמר כביד ולא בדיק או אמרת כו':

י"א מ"י פ"ח מהל' משכב ומשכב הלכה טו: ב ג ד מ"י פ"ד מהל' טומאה הלכה ד: כה ח מ"י שס פט"ו הלכה י: כב ו מ"י פ"ב מהלכות משכב ומשכב הלכה ז: כג ד מ"י פ"ח מהלכות אבות הטומאה הלכה ד: כד ח מ"י פ"ג מהלכות משכב ומשכב הלכה ז: כה ט מ"י פ"ח מהל' אבות הטומאה הלכה ד:

תוס' הרא"ש

דם היוצא מפי טהור. בפרק מצות חליצה מוקי לה בשורת דאי לאו הכי טמא משום צנחויה הרוק. דם היוצא מפי האמה. א"ע"ג דהמעטין ליה בפ' בנות כותים היינו לענין שאינו נעשה זב ע"י אותו דם והכא איצטריך קרא אם כבר הוה זב שאינו טמא כמו דרוק: **וזאת** לרבות מימי רגליו וניעו היינו דרובתא אטרין וזאת למעט דלעיל בפרק יוצא דופן זאת היא העולה הרי אלו ג' מיעוטי. וכתיב פ"ק ויבחים בכל אתר מן להוציא וכן אכל לרבות. וי"ל דזאת נמי הוי מיעוטא ומו"ק דזאת קא דריש כדרדשינן לעיל כיחו וניעו ומו"ק דוכי ירוק. ובתי"ב דרשינן האי זאת למעוטי זעה וליחה סרוחה והרעי: מה רוק מתעגל ויוצא וחוזר ונבלע. והימה למה לי קרא לרבות כיחו וניעו ומימי רגליו הא הוי דומיא דרוק שמתעגלין ויוצאין וחוזרין ונבלעין וי"ל דאפי' לא מרבינן או לאו דכתוב בהדיא דהוה מיעוטא להו מהוה טמא כי היכי דמיעוטא מנייה דם היוצא מפי ומפי האמה. והימה למה לי תרי קראי וכי ירוק לכיחו וניעו וזאת למי רגלים וי"ל דאי לא בריא דוכי הוה מוקמינן וזאת לכיחו וניעו דרוקא היצאיין מן הפה כמין רוק. אבל השתא דכתיב וכי אייתר וזאת לרבות כל דבר שמתעגל ויוצא וחוזר ונבלע: נילף מזוהב. בפ' בנות כותים מיבעיא ליה אי מקום זיבה מעין הוא או לא והכא פ"ק אי לא מעיין הוא: אמר ריש לקיש שרץ שנשרף ושלדו קיימת טמא. א"ע"ג דאמר ריש לקיש שרץ שביש הו"א נשרף גרע טפי. ומיהו לענין לרבייהו מקרא שקולין הן: